

**Аналіз законодавчого регулювання права спеціалістів фармації
на пенсію за вислугу років**

Зарічкова М.В., Должнікова О.М.

*Кафедра управління та економіки фармації
Інститут підвищення кваліфікації спеціалістів фармації,
Національний фармацевтичний університет,
м. Харків, Україна
uef-ipksf@nuph.edu.ua*

Останнім часом проблеми соціального захисту населення стали одними з найбільш обговорюваних, що пов'язано з погіршенням загальносвітової економічної ситуації, демографічними процесами та ін.

Поняття «соціальний захист» включає в себе такі складові, як гарантії з охорони праці, оплати праці та пенсії, що забезпечують нормальні умови життєдіяльності людини.

Для фармацевтичної галузі актуальними є питання захисту соціальних прав та гарантій працюючих спеціалістів фармації (СФ), в тому числі права на пенсію за вислугу років. Вказане стало предметом нашого дослідження.

На сьогоднішній день ці питання регулюються низкою законодавчо-нормативних документів, головним з яких є Постанова КМУ від 04.10.1993 р. №909 «Про перелік закладів і установ освіти, охорони здоров'я та соціального захисту і посад, робота на яких дає право на пенсію за вислугу років» (далі - Перелік). Згідно чинного законодавства надання пенсії за вислугу років СФ надається з урахуванням наступних вимог:

1. Пенсії за вислугу років СФ (провізорам, фармацевтам) призначаються за наявності спеціального стажу роботи станом на 01.04.2015 р. не менше 25 років і після цієї дати:

- з 01.04.2015 р. по 31.03.2016 р. - не менше 25 років 6 місяців;
- з 01.04.2016 р. по 31.03.2017 р. - не менше 26 років;
- з 01.04.2017 р. по 31.03.2018 р. - не менше 26 років 6 місяців;
- з 01.04.2018 р. по 31.03.2019 р. - не менше 27 років;
- з 01.04.2019 р. по 31.03.2020 р. - не менше 27 років 6 місяців;
- з 01.04.2020 р. по 31.03.2021 р. - не менше 28 років;
- з 01.04.2021 р. по 31.03.2022 р. - не менше 28 років 6 місяців;
- з 01.04.2022 р. по 31.03.2023 р. - не менше 29 років;
- з 01.04.2023 р. по 31.03.2024 р. - не менше 29 років 6 місяців;
- з 01.04.2024 р. або після цієї дати - не менше 30 років.

2. СФ повинні працювати за спеціальністю в закладах, установах і на посадах, передбачених цим Переліком, незалежно від форми власності або відомчої належності закладів і установ.

3. Робота СФ за спеціальністю в закладах, установах і на посадах до 01.01.1992 р. (яка давала право на пенсію за вислугу років відповідно до раніше діючого законодавства), зараховується до стажу для призначення пенсії за вислугу років.

4. При призначенні пенсії за вислугу років СФ допускається підсумовування стажу за періоди їх роботи у закладах охорони здоров'я.

Було встановлено, що існує певна неузгодженість щодо переліку закладів охорони здоров'я на співробітників яких розповсюджується дана пенсія. Так, згідно чинного законодавства СФ мають право на зарахування до загального стажу за вислугою років роботи в аптеках, аптечних магазинах, контрольно-аналітичних лабораторіях. До цього списку не віднесені СФ, які працюють на аптечних складах (базах) та в аптечних пунктах. Це пов'язано з тим, що чинний Перелік закладів охорони здоров'я, який визначає право на пенсію за вислугу років, не містить аптечних баз (складів), аптечних пунктів. Натомість Перелік включає аптечні кіоски, існування яких згідно з Ліцензійними умовами провадження господарської діяльності з виробництва лікарських засобів, оптової, роздрібною реалізації лікарських засобів припинено ще в 2012 р. Тому доцільним є додати до чинного Переліку заклади охорони здоров'я, згідно п.3 Наказу МОЗ України від 28.10.2002 р. №385 «Про затвердження переліків закладів охорони здоров'я, лікарських, провізорських посад та посад молодших спеціалістів з фармацевтичною освітою у закладах охорони здоров'я», а саме: аптечна база (склад), база (склад) медичної техніки, база спеціального медичного постачання (центральна, республіканська, обласна), контрольно-аналітична лабораторія, лабораторія з аналізу якості лікарських засобів, магазин (медичної техніки, медичної оптики).

Висновок. Постанова КМУ від 04.10.1993 р. №909, яка визначає право на пенсію за вислугу років для СФ, потребує доопрацювання у відповідність до чинного законодавства України та доповнення відповідними закладами згідно Наказу МОЗ України №385 від 28.10.2002 р. Вказане дозволить підвищити рівень соціального захисту СФ та надасть право на оформлення й нарахування пенсії за вислугу років згідно до вказаного Переліку закладів і установ освіти, охорони здоров'я та соціального захисту і посад, робота на яких дає право на пенсію за вислугу років.

Література

1. Зарічкова М. В. Дослідження законодавчо-нормативного регулювання соціального захисту працівників фармацевтичної галузі України : метод.рек./ М. В. Зарічкова, В. М. Толочко, Т. Ф. Музика. – Х. : НФаУ, 2015. – 32 с.
2. Постанова КМУ від 04.10.1993 р. № 909 «Про перелік закладів і установ освіти, охорони здоров'я та соціального захисту і посад, робота на яких дає право на пенсію за вислугу років». [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://search.ligazakon.ua/l_doc2.nsf/link1/KMP93909.html.
3. Толочко В. М. Соціальні аспекти охорони праці і техніки безпеки в аптечних закладах / Т. Ф. Музика, М. В. Зарічкова : метод. рек. до підгот. та провед. практич. і семінар. занять з курсу «Управління та економіка фармації» в сист. після диплом. освіти спец. фармації. – Х.: НФаУ, 2014. – 32 с.
4. Наказ МОЗ України від 28.10.2002 р. № 385 «Про затвердження переліків закладів охорони здоров'я, лікарських, провізорських посад та посад молодших спеціалістів з фармацевтичною освітою у закладах охорони здоров'я». [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://search.ligazakon.ua/l_doc2.nsf/link1/REG7180Z.html.